

Indeks jakości powietrza

Zdrowe Mazowsze to nasz wspólny cel. Zobacz, co możesz zrobić, by ratować naszą małą ojczyznę.

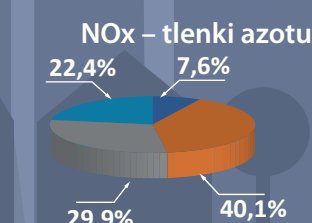
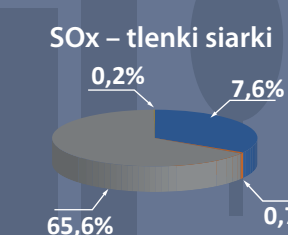
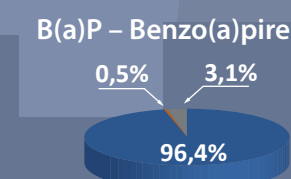
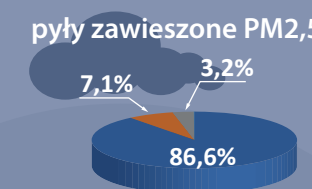
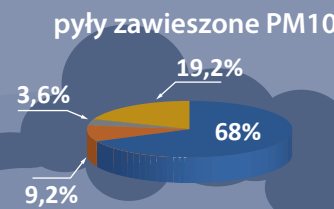
Smog jest podstępny – działa niezauważalnie w ludzkim ciele, prowadząc do śmiertelnych efektów, atakując serce, płuca i inne organy.

CO ZANIECZYSZCZA POWIETRZE NA MAZOWSZU?

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu odpowiedzialnymi za przekroczenia norm są:

- spalanie paliw w gospodarstwach domowych (złej jakości paliwa i nieekologiczne stare piece, tzw. kopciuchy),
- spalanie śmieci,
- w Warszawie również intensywny ruch samochodowy.

Źródła zanieczyszczeń w województwie mazowieckim i ich podział
(na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim - raport wojewódzki za 2023 rok)

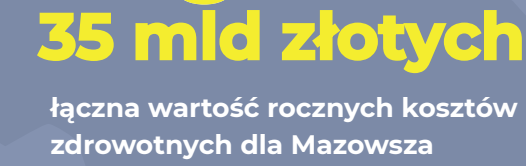
- Gospodarka komunalno-bytowa
- Transport drogowy
- Emisja punktowa
- Hałdy i wyrobiska
- Inne źródła

Powietrze, którym oddychamy, jest zanieczyszczone. Zawiera substancje, które zagrażają naszemu życiu i zdrowiu. Atakują układ krwionośny i oddechowy, zwiększają ryzyko zachorowania na nowotwory płuc, gardła czy krtani, prowadzą do wielu innych chorób, a w następstwie do przedwczesnych zgonów. Narażają dzieci na silne alergie i konieczność przyjmowania leków od najmłodszych lat. Pogłębiają złe samopoczucie osób starszych.

Powoduje konieczność zmiany naszych codziennych nawyków. Zamyka nas w domach, gdy na dworze świeci piękne słońce. Prognozom pogody coraz częściej towarzyszą ostrzeżenia – nie tylko związane z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi, ale również z jakością powietrza. Indeksy jakości powietrza są alarmujące. Szczególnie niebezpieczne są najdrobniejsze frakcje pyłu, tzw. **pył zawieszony PM2.5**. Szacuje się, że z powodu długotrwałego narażenia na jego działanie **życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze o około 8 miesięcy**. W Polsce – **nawet o 10 miesięcy**, gdyż zanieczyszczenie w naszym kraju jest większe niż w pozostałych krajach UE. Co to oznacza?

SMOG ZABIJA. SMOG OBNIŻA JAKOŚĆ ŻYCIA.

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZŁY STAN POWIETRZA? – MY WSZYSCY. KTO MUSI PODJĄĆ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA? – MY WSZYSCY.

Dane prezentowane podczas Kongresu Czystego Powietrza w Warszawie, w marcu 2023 r.

JAKIE SĄ SKUTKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA?

zdrowotne:
zanieczyszczenie powietrza wywołuje krótkotrwałe ostre objawy chorobowe, ale również choroby przewlekłe, często nieuleczalne, bezpośrednio zagrażające życiu lub skracające jego długość

przyroda:
■ choroby zwierząt i roślin
■ zmniejszenie różnorodności biologicznej

gospodarka:
■ koszty opieki zdrowotnej
■ zmniejszona produktywność pracowników
■ zniszczenie infrastruktury

rolnictwo:
■ zmniejszenie i straty plonów
■ zakwaszenie gleb
■ choroby roślin

atmosfera i klimat:
■ zmiany klimatyczne
■ kwaśne deszcze
■ dziura ozonowa
■ smog

To nienaturalne zjawisko atmosferyczne spowodowane nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza, powstające przy bezwietrznej pogodzie i dużej wilgotności. Jego powstawaniu sprzyja ukształtowanie powierzchni (doliny) i zwarta zabudowa. Powietrze jest wtedy zamglone i miewa nieprzyjemny zapach. Szczególnie źle smog znoszą dzieci, seniorzy, alergicy i ludzie z chorobami układu oddechowego. Główną przyczyną smogu jest niska emisja. **NISKA EMISJA** to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z sektora komunalno-bytowego (domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla i drewna odbywa się w nieefektywny sposób) oraz z transportu spalinowego.

SMOG

Program „Czyste powietrze”

Dla kogo?
Dla właścicieli i współwłaścicieli jednorodzinnych domów mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych posiadających wyodrębnioną księgę wieczystą.

- Na co?**
- ✓ wymianę kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowy efektywny i ekologiczny kocioł,
 - ✓ modernizację instalacji grzewczej,
 - ✓ ocieplenie budynku,
 - ✓ wymianę okien i drzwi,
 - ✓ zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - ✓ montaż instalacji PV, czyli instalacji fotowoltaicznej (paneli słonecznych).

1. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do nowego ogrzewania domu?**
2. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do ocieplenia domu?**
3. **Czy ja mogę dostać dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznej?**
4. **Kiedy i jak mogę złożyć wniosek o dotację w programie czyste powietrze**
5. **Do kiedy muszę dokonać wymiany systemu grzewczego?**
6. **Jakie przepisy dotyczą mnie już teraz?**
7. **Co to jest audyt energetyczny i ile kosztuje?**
8. **Czy mogę otrzymać preferencyjny kredyt na sfinansowanie modernizacji energetycznej mojego domu?**

NA TE I INNE PYTANIA ODPOWIEDZI UDZIELI GMINNY PUNKT INFORMACJI CZYSTE POWIETRZE

Gmina Gzy
Urząd Gminy Gzy
Gzy 9
tel. 23 6913167
ug@gminagzy.pl

Gmina Obryte
Urząd Gminy w Obrytem
Obryte 185
tel. 29 7411036 wew. 39, 515249295
ugobryte@obryte.pl

Gmina Pokrzywnica
Urząd Gminy Pokrzywnica
al. Jana Pawła II 1
tel. 23 6918721 wew. 01066
ug@pokrzywnica.pl

Gmina Pułtusk
Urząd Miejski w Pułtusku
ul. Rynek 41
tel. 23 3067292
iod@pultusk.pl

Gmina Świercze
Urząd Gminy Świercze
ul. Kolejowa 2
tel. 23 6916045, 23 6916012, 504232687
gmina@swiercze.pl

Gmina Winnica
Urząd Gminy Winnica
ul. Pułtуска 25
tel. 23 6914031/92
sekretariat@gminawinnica.pl

Gmina Zatory
Urząd Gminy Zatory
ul. Jana Pawła II 106
tel. 29 7410394
ug@zatory.pl

Gmina	Wymienione kotły	Poniesione koszty (PLN)
Gzy	16	2 180 281
Obryte	54	2 234 000
Pokrzywnica	22	698 282
Pułtusk	0	0
Świercze	27	1 137 177
Winnica	15	440 000
Zatory	28	570 000
Powiat Pułtusk Razem	162	7 259 740

Dane na podstawie Platformy sprawozdawczej POP województwa mazowieckiego
<https://mazowieckie.raport-pop.pl/Wiz/Wykresy/div/money/sum/2023>
(dostęp 06.09.2024 r.)

Programy i uchwały dot. ochrony powietrza

od 11.11

można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu

Wymagania ekoprojektu to minimalne normy emisji zanieczyszczeń do powietrza dla kotłów oraz miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (m.in. kominków), określone jednolicie dla całej UE.

2017

2018

2023

2023

2024

2028

- zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach:
 - mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
 - węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem
 - węgla kamiennego w postaci sypekowej o uziarnieniu 0-3 mm
 - paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna)

od 1.01

od 1.01

- zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012
- zakaz eksploatacji kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach, dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora, na której znajduje się instalacja,
- zakaz używania kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie są wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie

od 21.11

- Uchwała nr 204/23 z 21 listopada 2023 roku ws. aktualizacji Programu Ochrony Powietrza**
 - Ekodoradca w każdej gminie
 - Analiza ubóstwa energetycznego w gminie
 - Zwiększenie powierzchni zieleni w gminach miejskich
 - Zwiększenie liczby kontroli przestrzegania Uchwały antysmogowej

od 1.01

od 14.06

- Nowe zasady w Programie Czyste Powietrze**
 - wybór pomp ciepła, ekologicznych kotłów na biomasę oraz instalacji fotowoltaicznych tylko z Rządowej Listy zielonych materiałów (ZUM),
 - obowiązkowy audyt energetyczny – 1200 PLN w 100% pokrywany ze środków publicznych
 - wprowadzenie terminu składania wniosków w programie „Czyste powietrze” – koniec 2027 roku

na Mazowszu obowiązuje Uchwała antysmogowa, znowelizowana 14 maja 2022 r.

„Program Ochrony Powietrza” znowelizowany 21 listopada 2023 r.

„Program Czyste Powietrze”

Naruszenie przepisów uchwały antysmogowej stanowi wykroczenie. Prawo ochrony środowiska: Art. 334. Kto nie przestrzega ograniczeń, nakazów lub zakazów, określonych w uchwale sejmiku województwa przyjętej na podstawie art. 96, podlega karze grzywny.

Grzywna za popełnienie wykroczenia może wynieść **od 20 do 5000 PLN** (art. 24 Kodeksu wykroczeń)
Straż gminna może nakładać mandat.

Niezależnie od uchwały antysmogowej spalanie odpadów stanowi co najmniej wykroczenie z art. 191 UO i art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – dopuszczalny mandat do **500 PLN**.

Art. 31 ust. 7 Ustawy o odpadach: 7. Dopuszcza się spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, chyba że są one objęte obowiązkiem selektywnego zbierania.

Straż Gminna (Miejska) do kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej może używać specjalistycznych dronów

W roku 2023 Straż Gminna przeprowadziła w gminach powiatu pułtuskiego **150**

kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej

Od 2024 roku Straż Gminna zobowiązana jest do zwiększenia kontroli o co najmniej o 30%

Czyste powietrze na Mazowszu

GMINY POWIATU PUŁTUSKIEGO

do **136 200 PLN** bezzwrotnej dotacji!